

професійної підготовки майбутніх управлінців навчальних закладів сприятиме розвитку рефлексивності студентів і формуванню готовності до рефлексивного управління навчальним закладом.

Література

1. Квієк М. Глобалізація і вища освіта / М.Квієк // Вища освіта. - 2001.-№ 4-5. - С. 107-117.
2. Лукіна Т.О. Державне управління якістю середньої освіти в Україні : монографія / Т.О.Лукіна - К. : Вид-во НАДУ, 2004. - 292 с.
3. Пометун О., Середяк Л., Сушенко І., Янушевич О. Управління школою, що змінюється. Порадник сучасного директора - Тернопіль: Видавництво Астон, - 2005. - 192 с.
4. Мармаза, О. І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом / Мармаза О.І. - Харків : Видав. гр. "Основа", 2004. - 240 с.

УДК 37.01:001.8]:17.023.36:37.091.12.011.3-051

КАС'ЯНЕНКО О.М., РОГАЧ Я.В.
Мукачівський державний університет

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА ЯК ЦІЛІСНА ДИНАМІЧНА СИСТЕМА ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІВ

Відповідно до планів підвищення кваліфікації педагога проходять спеціальне навчання в Інститутах підвищення кваліфікації педпрацівників, інститутах післядипломної освіти або на спеціальних факультетах педагогічних навчальних закладів. Проте знання, одержані вчителями в процесі навчання на базі ЗВО, потребують осмислення й апробації в школі. Цьому сприяє спеціально організована система науково-методичної роботи.

Нове поняття "науково-методична робота" (К.С.Фаріно) вводиться у зв'язку з тим, що сучасній загальноосвітній школі і особливо навчальним закладам нового типу властиві такі форми наукової роботи, як проведення експериментальних досліджень на широкій основі; засвоєння інновацій, наближених до досвіду даної школи; розробка довгострокових дослідно-експериментальних проектів [1].

Аналіз передового педагогічного досвіду кращих шкіл і сучасні дослідження свідчать, що у діяльності творчого вчителя завжди присутні дослідницькі елементи. Так, ще в початковий період своєї роботи у Павлівській школі В.О.Сухомлинський публікує статтю «Постановка експерименту педагогічним колективом середньої школи», в якій описує методику колективного експерименту, що проводився в очолюваній ним школі. Він ставив проблему таким чином, щоб у самому експерименті, реалізації його результатів і загальній оцінці брав участь весь педагогічний колектив.

У Павлівській школі кожен учитель досліджував якийсь один аспект навчально-виховного процесу. В.О.Сухомлинський вважав, що методична робота і наукове дослідження зближаються тим, що ґрунтуються на аналізі фактів і передбачають наукове прогнозування очікуваних результатів. Учитель, за В.О.Сухомлинським, який не вміє проникати мисленнєво у глибину фактів, причинно-наслідкові зв'язки між ними, неминуче перетворюється у ремісника. Тому однією з необхідних умов ефективного реалізації методичної роботи

великий педагог вважав активну творчу діяльність усього колективу й дослідницько-пошукову атмосферу, що панує в ньому.

Науково-методична робота як цілісна динамічна система складається з двох підструктур – навчально-методичної і науково-дослідницької, які тісно взаємопов'язані і взаємозумовлені. Навчально-методична підструктура спрямована на підвищення професійно-педагогічної культури педагогів і комплексне методичне забезпечення навчально-виховного процесу; науково-дослідницька підструктура стимулює процес створення і впровадження нових педагогічних ідей, технологій навчання і виховання, забезпечує експериментальну перевірку їх ефективності.

У сучасному загальноосвітньому навчальному закладі в системі науково-методичної роботи вирішуються такі основні завдання:

- поглиблення філософсько-педагогічних знань, які сприяють розбудові й оновленню української загальноосвітньої школи;
- підвищення рівня теоретичної (предметної) і психолого-педагогічної підготовки;
- організація роботи по вивченню нових освітніх програм, навчальних планів, освітніх державних стандартів;
- систематичне вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду, впровадження досягнень педагогічної науки;
- збагачення новими педагогічними технологіями, формами і методами навчання та виховання;
- організація діяльності єдиних дослідницьких колективів, які об'єднують дослідників-педагогів, учнів та вчених;
- підвищення загального рівня професійно-педагогічної культури, надання допомоги у розвитку якостей і властивостей особистості, необхідних для сучасного педагога [2].

Зміст науково-методичної роботи визначається метою (завданнями) науково-методичної роботи, а також завданнями, які випливають із аналізу результатів діяльності педагогічного колективу, окремих педагогів. У загальноосвітній школі склалася певна система науково-методичної роботи з педагогами, до складу якої входять індивідуальні, групові та масові форми, що взаємодіють, доповнюють одна одну.

Під індивідуальною науково-методичною роботою розуміють цілеспрямовану, планомірну та систематичну роботу педагога над удосконаленням теоретичної та практичної підготовки. Найважливішою індивідуальною формою науково-методичної роботи є самоосвіта педагогів [3, с.16-18].

Групові форми об'єднують педагогів за інтересами, в них створюються оптимальні умови для обміну досвідом роботи, для творчих дискусій, виконання практичних завдань. До групових форм належать: методичні об'єднання і кафедри, школи передового педагогічного досвіду, проблемні, ініціативні групи та ін. Найбільш поширеною груповою формою науково-методичної роботи є методичні об'єднання або кафедри педагогів.

Масові форми науково-методичної роботи сприяють збагаченню професійних інтересів педагогів, удосконаленню їх знань, виробленню позицій із важливих педагогічних проблем сучасності, виявленню й узагальненню найкращого педагогічного досвіду. До масових форм науково-методичної роботи належать шкільні семінари і семінари-практикуми, педагогічні читання, науково-практичні конференції, виставки тощо.

Отже, основною метою науково-методичної роботи, як системи підвищення професійно-педагогічної культури педагогів, є активізація творчої професійної діяльності педагогів, стимулювання безперервної фахової та загальної освіти, якісної роботи, підвищення відповідальності за результати навчання і виховання.

Література

1. Жерносек І.П. Науково-методична робота в середніх загальноосвітніх навчальних закладах. – Київ, 2002. – 86 с.
2. Єрмола А.М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами : Навчальний посібник. – К., 1998. – 124 с.
3. Кононенко О.Є. Атестація педагогічних працівників: нормативи, методичні рекомендації, документи / О.Є.Кононенко; за заг.ред. Л.Д.Покроєної. – Харків : Основа; Тріада +, 2007. – 160 с.

УДК 37.091.12.011.3-051:378.046-021.68

КАЧУР¹ М. М., КАЧУР² Б. М.

¹Мукачівський державний університет

²Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Особлива роль у державотворчих процесах, що актуалізуються в Україні на початку ХХІ століття, належить системі вищої і післядипломної педагогічної освіти, у сфері яких здійснюється підготовка та розвиток професійної компетентності спеціалістів дошкільної, початкової та середньої освіти. Сучасний розвиток педагогічної науки висуває завдання здійснення кардинальних змін у системі освіти, модернізації професійно-педагогічної підготовки вчителя, пов'язаних із потребами України інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

Національна доктрина розвитку освіти в Україні, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», документи Болонської конвенції декларують, що підготовка педагогічних працівників є центральним завданням оновлення освіти держави, провідним принципом державно-освітньої політики [2, с. 4]. Розгляд проблеми професійної підготовки вчителя, тенденцій розвитку університетської педагогічної освіти, її особистісно орієнтованих цілей і завдань, принципів оновлення здійснено у психолого-педагогічних дослідженнях О. Глузман, Г. Балл, С. Гончаренка, В. Лугового, В. Семиченка, І. Якиманської, В. Кушнір та ін.

Нова освітня парадигма спрямована на реалізацію гуманістичних підходів у визначенні змісту освіти, головною метою якої є людина, а функцією –

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>